

Krødsherad kommunestyre
Ringnesveien 10
3536 Noresund

MOTTATT

18 NOV 2020

Sign.....

M. Dessen
del. 09.10

Dato: 17. november 2020

Krav om lovlighetskontroll av kommunestyrets vedtak

I henhold til kommuneloven § 27-1 første ledd krever undertegnede kommunerepresentanter lovlighetskontroll av avgjørelsen fattet i kommunestyrets behandling av sak KS-117/20 - Forprosjekt Nye grunnskoler i Krødsherad.

Kravet om lovlighetskontroll retter seg primært mot vedtaket om at møtet skulle holdes for lukkede dører, jf. kommuneloven § 27-2 første ledd bokstav b.

Dernest klages det også på at det i saken spontant ble vedtatt en endring av kommunens skolestruktur gjennom nedleggelse av en skole uten forsvarlig saksbehandling. Vi oppfatter avgjørelsen som et endelig vedtak som kan påklages etter kommuneloven § 27-2 første ledd bokstav a.

1. Bakgrunn

I kommunestyret sitt møte den 29. oktober fattet kommunestyret følgende vedtak i sak KS-117/20:

«1. Det prosjekteres en ny samlet skole i Krødsherad med beliggenhet på Noresund og med sikte på byggstart så raskt det er mulig. Dette innebærer at Noresund Skole og Krødsherad Kommunehus må rives for å få plass til den nye skolen og med tilpasning til svømmehallen og garderober og de deler av eksisterende bygningsmasse som kan benyttes videre. Det utarbeides skisser og kalkyler for nødvendig ombygging og tilrettelegging for flytting av Krødsherad Kommune sin administrasjon til ungdomsskolelokalene på Krøderen eller alternativt til Lensmannsgården i Noresund med eventuelt nødvendig tilbygg. Andre plasseringer i Noresund Sentrum kan vurderes.

2. Kommunen opprettholder støtten/bidraget til Krødsheradhallen. Det utvikles aktivitets- SFO på Krøderen. Krøderen Samfunnshus blir stående som kommunens storstue inntil eventuelt Krødsheradhallen blir bygget ut til å overta denne funksjonen.»

Saken ble ifølge møteboka (kopi vedlagt) lukket med hjemmel i offentlighetsloven § 23. Dette var også den eneste bestemmelsen som ble omtalt i møtet.

Offentlighetsloven kan imidlertid kun brukes til å unnta dokumenter fra offentlighet. Den kan ikke brukes til å lukke møter. Det er ikke tilstrekkelig å nevne bare offentlighetsloven, se blant annet [Sivilombudsmannen i SOM-2018-2560](#). Lukking av møter må hjemles i et av alternativene som er angitt i kommuneloven § 11-5 tredje ledd. Den aktuelle hjemmelen, som må spesifiseres, i kommuneloven § 11-5 er ikke angitt i møteboka. Møtet ble derfor etter vårt syn lukket uten den nødvendige hjemmel. Det foreligger dermed et brudd på prinsippet om møteoffentlighet, jf. kommuneloven § 11-5.

Det ble i forkant av saken foreslått (representant Gøril Ødegård, Høyre) at den skulle behandles åpent for allmennheten. Kommunedirektøren ble bedt om å sjekke om dette var lovlig og han bekreftet overfor kommunestyret at saken kunne behandles

åpent, men at sakspapirene fortsatt kunne «unntas offentlighet». Dette informerte Kommunedirektøren til kommunestyret etter at han hadde kommunisert med kommunens advokat. Allikevel valgte flertallet i kommunestyret å unnta behandlingen av saken for allmenheten, i strid med prinsippet om møteoffentlighet og uten den nødvendige hjemmel for lukking etter kommuneloven § 11-5 tredje ledd. Debatten om lukket/åpent møte kan ses på YouTube;

https://www.youtube.com/watch?v=vUI31a_5-Eg 2 timer og 46 minutter ut i sendingen. Lukking av møtet ble vedtatt med 9 mot 8 stemmer.

En av konsekvensene til vedtaket er å legge ned Krøderen skole. Rundskriv Udir-2-2012 som omtaler opplæringslovens § 8-1, informerer om hvilke saksbehandlingsregler som gjelder for endring av skolestrukturen, herunder ved nedleggelse av grunnskoler. De alminnelige prinsippene er godt kjent, men vi refererer likevel til kulepunkt 3 - saksbehandlingen i kommuner som ikke har gilt forskrifter om skolekretsgrenser (våre uthevinger):

«Det er et ulovfestet forvaltningsrettslig prinsipp at forvaltningen skal treffe vedtak etter at saken har vært behandlet på forsvarlig måte. Forsvarlig saksbehandling krever at en sak er tilstrekkelig opplyst før det blir gjort vedtak.

Siden avgjørelsen om å legge ned en skole ikke er et enkeltvedtak, kommer ikke reglene i forvaltningslovens kap. IV (om saksforberedelse ved enkeltvedtak), V (om vedtaket) og VI (om klage og omgjøring) direkte til anvendelse. Det er likevel et generelt forvaltningsrettslig prinsipp at en sak skal være forsvarlig klarlagt før avgjørelse blir tatt. I en sak om skolenedleggelse betyr dette at kommunestyret skal ha rimelig kjennskap til synspunktene til de som berøres av nedleggelsen før et vedtak treffes.

Spørsmål om skolestruktur og eventuelle kretsgrenser for skoler vil i stor grad berøre foreldre og nærmiljø. Skolens samarbeidsutvalg, alternativt foreldrerådet, bør derfor få anledning til å uttale seg når det gjelder vedtak om skolestruktur.

Andre som bør få anledning til å uttale seg i slike saker kan være:

- fagforeningene for de ansatte ved skolen, grendelag og andre grupper og organisasjoner som kan ha interesse i saken
- andre brukere av skolen som vil bli påvirket av en nedleggelse
- andre brukerorganer ved skolene, for eksempel skolemiljøutvalg og elevråd samarbeidsutvalg eller foreldreråd ved andre skoler som berøres

Øvrig avtale- og lovverk om medbestemmelse avtalt mellom partene forutsettes fulgt opp. Hvis endring av skolestruktur medfører endringer i skyssbehov, bør også fylkeskommunen få anledning til å uttale seg i saken.

Det finnes ikke lov- og forskriftsbestemte regler for hvor lang fristen for å uttale seg skal være i saker om skolestruktur. Den enkelte som skal uttale seg må imidlertid få tilstrekkelig tid til å forberede sin uttalelse. Justis- og beredskapsdepartementet har utarbeidet retningslinjer for forskriftsarbeid i kommunene. Retningslinjene er av 30. januar 2002 og ligger på Justis- og beredskapsdepartementets nettside. Kommunene anbefales her å benytte to måneders høringsfrist. Utdanningsdirektoratet anbefaler at det sees hen til disse retningslinjene også når lokale forslag om endring av skolestruktur skal utarbeides.

Allmennhetens innsyn i offentlige dokumenter er viktige forutsetninger for at en sak skal bli tilstrekkelig opplyst. Innsyn legger til rette for samfunnsdebatt om saker som er viktige for innbyggerne. Retten til innsyn virker også kontrollerende på forvaltningen og bidrar til å sikre tilliten til uhildede avgjørelser. Det følger av offentlighetsloven § 3 at kommunens saksdokumenter er åpne for innsyn. Et eventuelt unntak fra retten til innsyn må kunne hjemles etter særskilte unntaksregler i lov. Innsynsretten gjelder for alle, altså ikke bare dem som kunne ha vært regnet som parter eller andre som skal uttale seg.»

I forkant av saken hadde ingen parter fått uttale seg om nedleggelse av Krøderen skole. I forkant av møtet var heller ikke saken med tittel, saksnummer eller sakens dokumenter publisert på kommunens nettsider. Det var derfor ikke mulig for offentligheten å gjøre seg kjent med saken. Det er derfor, etter vår mening, ikke gjennomført en forsvarlig saksbehandling eller gitt tilstrekkelig opplysninger slik en nedleggelse krever. Kommunestyret hadde ikke rimelig kjennskap til synspunktene til de berørte av den fremtidige nedleggelsen, før vedtaket ble truffet.

Nedleggelsen/skolestrukturendringen ble i tillegg vedtatt i et ulovlig lukket møte, som beskrevet over. Vedtaket i saken ble fattet med et knapt flertall og totalt 9 stemmer, mot 5 stemmer for Høyre sitt forslag og 3 stemmer for Kommunedirektørens forslag. Saken endte altså også med et ikke konsekvensutredet utfall som ikke på forhånd var kjent for offentligheten.

I saken ble det ellers også stilt spørsmål ved enkelte representanternes habilitet, uten at dette ble gått nærmere inn på.

2. Begrunnelse

Etter kommunelovens § 27-1 første ledd første punktum kan tre eller flere medlemmer av kommunestyret sammen kreve at departementet kontrollerer om et vedtak er lovlig. Hva som kan lovlighetskontrolleres følger nærmere av kommuneloven § 27-2.

Krav om lovlighetskontroll må fremmes innen tre uker fra vedtaket ble truffet og skal settes fram for det organet som traff vedtaket, jf. kommuneloven § 27-1 første ledd. Hvis organet opprettholder vedtaket, skal saken sendes til departementet, jf. § 27-1 første ledd siste punktum.

Det er på det rene at beslutningen må anses som et «vedtak om et møte skal holdes for åpne eller lukkede dører», jf. kommuneloven § 27-2 første ledd bokstav b.

Videre må de aktuelle delene av avgjørelsen om å legge ned en skole åpenbart ses som «endelige vedtak som er truffet av et folkevalgt organ», jf. kommuneloven § 27-2 første ledd bokstav a, jf. også opplæringsloven § 8-1 (Rundskriv [Udir-2-2012](#)).

Videre er det klart at det kan foretas lovlighetskontroll både der avgjørelsen konkluderer med at møtet kan lukkes eller skal holdes åpent og om avgjørelsen med å legge ned Krøderen skole er lovlig eller ikke.

Etter kommuneloven § 27-3 første ledd skal det ved lovlighetskontroll av avgjørelsen tas stilling til om avgjørelsen:

«a) har et lovlig innhold

b) er truffet av noen som har myndighet til å treffe et slikt vedtak

c) har blitt til på lovlig måte»

Det følger videre av kommuneloven § 27-3 fjerde ledd at fylkesmannen «skal oppheve vedtaket hvis det er gjort feil som gjør det ugyldig.» Vi mener feilene som er begått i denne saken er av slik art.

Kommunestyret har i dette tilfellet blant annet vedtatt ny skolestruktur/nedleggelse av Krøderen skolen, jfr. 1. setning i vedtaket «*Det prosjekteres en ny samlet skole i Krødsherad med beliggenhet på Noresund og med sikte på byggestart så raskt det er mulig.*» Vedtaket ble fattet i et ulovlig lukket møte og uten å innhente uttalelser fra noen av de berørte

partene, ei heller forelå andre nødvendige dokumenter som kunne bidratt til forsvarlig saksbehandling. Kommunestyret hadde i så måte ikke kjennskap til synspunktene til de som berøres av nedleggelsen eller de øvrige konsekvensene (herunder økonomiske) for Krødsherad kommune.

Vi mener på bakgrunn av dette at kommunestyret primært har fattet et ulovlig vedtak gjennom å lukke møtet med hjemmel i offentlighetsloven § 23, UTEN samtidig å angi aktuell hjemmel i kommuneloven § 11-5, og uten å angi hjemmel i møteboken. Vi ber Fylkesmannen i Oslo og Viken vurdere avgjørelsens gyldighet.

Subsidiært mener vi uansett at det er grunnlag for å stille spørsmål ved lovligheten av kommunestyrets spontane vedtak om endring av skolestruktur og nedleggelse av Krøderen skole, jf. kommuneloven § 27-2 første ledd bokstav a og opplæringslovens § 8-1, uten noen form for høringer, uttalelser, utredninger, økonomiske redegjørelser eller andre saksrelaterte dokumenter. Vi ber derfor Fylkesmannen i Oslo og Viken vurdere avgjørelsens gyldighet.

3. Konklusjon

På bakgrunn av de ovennevnte forhold krever undertegnede kommunestyrerepresentanter lovlighetskontroll av avgjørelsen fattet i kommunestyres behandling av sak KS-117/20 Forprosjekt - Nye grunnskoler i Krødsherad.

Avslutningsvis vises det til at fylkesmannen uavhengig av anførslene over kan ta stilling til både materielle og prosessuelle sider ved avgjørelsen. Med andre ord kan alle sider ved avgjørelsene prøves, herunder også om kommunestyrets avgjørelser er blitt til på lovlig måte, bygger på et korrekt og fullstendig faktum og har et lovlig formål.

Andreas Kagiavas Torp
Kommunestyrerep. Høyre

Stian Skinnes Fossen
Kommunestyrerep. Høyre

Gøril Ødegård
Kommunestyrerep. Høyre

Anders Bjerregaard
Kommunestyrerep. Høyre

Vedlegg: Protokoll fra kommunestyrets møte den 29. oktober

Referanse: https://www.youtube.com/watch?v=vUI31a_5-Eg 2:46:00

Kopi: Fylkesmannen i Viken

Krødsherad kommune

VEDTAKSPROTOKOLL

KOMMUNESTYRET

Møtested: Kommunestyresalen, Kommunehuset

Møtedato: 29.10.2020 Tid: 17:30 - 23:10

Til stede på møtet

Funksjon	Navn	Forfall /Møtt for
Ordfører	Knut Martin Glesne	
Varaordfører	Andreas Kagiavas Torp	
Medlem	Bjørn Kristian Nim Bråten	
Medlem	Kristine Nore	
Medlem	Asle Martin Raaen Bøe	
Medlem	Even Skjetne Bøe	
Medlem	Lars Erik Raaen	
Medlem	Knut Skinnes	
Medlem	Gustav Kalager	
Medlem	Fred Løvli	
Medlem	Kjersti Engeland	
Medlem	Erling Tormod Bottolfs	
Medlem	Wivi Braathen	
Medlem	Ståle Løvli	
Medlem	Anders Bjerregård	
Medlem	Stian Skinnes Fossen	
Medlem	Gøril Ødegård	
Varamedlem	Tor Gunnar Bjøre	FO (Sak 103/20 for Knut Martin Glesne)

Fra administrasjon (evt andre)

Kommunedirektør:	Stig Rune Kroken
Møtesekretær:	Merete Holen (møtesekretær)
Leder Næring- og samfunnsutvikling:	Hans Ole Wærsted
Økonomisjef:	Anne K. Jokerud
Leder Service og Administrasjon:	Anne Magnus
Leder Oppvekst:	Børre Jensen
Leder Teknisk:	Roy Andre Midtgård
Leder Nav:	Karianne Berg
Leder Helse og omsorg:	Anne Marit Tangen
Rektor ved Krøderen Skole:	Odd Henning Bentsen
Prosjektleder skole:	Arild Rønnestad

Noresund, 30.10.2020

Knut Martin Glesne
ordfører

Krødsherad kommune

SAKSLISTE

98/20	GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA 17.09.2020.....	3
99/20	PLANPROGRAM HOVEDPLAN VANN, AVLØP, OVERVANN OG VANNMILJØ - VEDTAK ETTER HØRING.....	4
100/20	DAGVAKT - KOMMUNALE VETERINÆRTJENESTER- YTTERLIGERE BEVILGNINGSBEHOV	5
101/20	AVTALE OM VERTSKOMMUNESAMARBEID OM RINGERIKE KRISE- OG KOMPETANSESENTER FOR VOLD I NÆRE RELASJONER	6
102/20	KRITERIER FOR TILDELING AV TJENESTER FRA HELSE OG OMSORG I KRØDSHERAD KOMMUNE	7
103/20	BEHANDLING AV NY SELSKAPSAVTALE VIKEN KOMMUNEREVISJON IKS - 2020	8
104/20	OMRÅDEREGULERING SLETTE MOEN	9
105/20	VURDERING AV SØKNAD OM STØTTE TIL PROSJEKTET LANDBRUK - LOKAL INSPIRASJON FOR SMART UTVIKLING	11
106/20	VARDAR AS - AKSJONÆRAVTALE 2020.....	12
107/20	KULTURMIDLER 2020 - REVIDERT ETTER FORMANNSKAPSBEHANDLING 15.10.2020.....	13
108/20	NOREFJELL GOLFKLUBB - SKJENKEBEVILLING 2020-2024	14
109/20	NOREFJELL SKI & SPA - SKJENKEBEVILLING 2020 - 2024	16
110/20	SKISTUA - SKJENKEBEVILLING 2020 - 2024	18
111/20	SOLE GJESTEGÅRD AS - SKJENKEBEVILLING 2020 - 2024	20
112/20	SAMARBEIDSAVTALE MED SØR-ØST POLITIDISTRIKT - REVIDERT FORSLAGPOLITI	22
113/20	BUDSJETT 2020: BUDSJETTJUSTERINGER/TILLEGGSSBEVILNINGER - KORONAUTGIFTER.....	23
114/20	BUDSJETT 2020: TERTIALRAPPORT 31.08.20.....	24
115/20	ØKONOMIREGLEMENT FOR KRØDSHERAD KOMMUNE	25
116/20	TERTIALRAPPORT FINANS- OG GJELDSFORVALTNING 31.08.2020AD. KRØDSHERAD KOMMUNE OG KRØDSHERAD KRAFTPRODUKSJON KF 26	
117/20	FORPROSJEKT - NYE GRUNNSKOLER I KRØDSHERAD	27
118/20	EVENTUELT	30
119/20	SVAR PÅ SPØRSMÅL OM KOMMUNENS SKADEFELLINGSLAG I SAK 97/20 FRA MØTE DEN 17.09.2020 VED STIAN SKINNES FOSSEN	31

Krødsherad kommune

117/20 FORPROSJEKT - NYE GRUNNSKOLER I KRØDSHERAD

Innstilling:

I henhold til ovenstående vil kommunedirektøren gi slik innstilling til kommunestyret:

- 1 Det utarbeides konkurransegrunnlag ut ifra dokumentene vedlagt saken.
- 2 For Noresund skole skal det framgå at det er ønskelig med pris både for massivtre- og konvensjonell byggemetode.
- 3 Skulle tilbudene forholde seg innenfor vedtatt ramme på kr. 155 mill. kr. ekskl. mva følger prosjektene skisserte framdriftsplan, og ordfører gis myndighet til å inngå avtale med vinner av konkurransen. Forslag til finansiering fremmes i egen sak.
- 4 Hvis konkurransen viser at det ikke er mulig å komme i mål innenfor ei økonomisk ramme på kr. 155 mill. kr. ekskl. mva legges det fram en ny sak for politisk behandling.

Behandling:

Saken ble behandlet som siste sak i møtet.

Representanten Gøril Ødegård (H) tok ved møtestart opp at saken burde åpnes

Ordfører Knut Martin Glesne (BL) la frem for kommunestyret om det skulle stemmes over om saken skulle behandles i lukket møte etter offentlighetslovens §23, eller om saken skulle behandles i åpent møte.

Ordfører ba Kommunedirektøren rådføre seg med kommuneadvokaten. Forslag fra kommunedirektøren etter rådføring var at en løsning var å diskutere saken uten å offentliggjøre saksdetaljer, tall og vedlegg til saken.

Gustav Kalager (AP) ba om gruppemøte før stemmegivning, dette ble innvilget.

Ved avstemming ble det avgitt 8 stemmer for at saken skulle behandles i åpent møte, det ble avgitt 9 stemmer for at saken skulle lukkes etter offentlighetslovens §23.

Møtet ble vedtatt lukket under behandling av saken etter offentlighetslovens §23.

Ordfører Knut Martin Glesne (BL) fremmet følgende forslag på vegne av Bygdelista:

Kostnadene som kalkylene for forprosjektet for 2 skoler i Krødsherad viser, overstiger betydelig den rammen på maks 155 MNOK som lå til grunn for prosjekteringen.

Utviklingen i folketall og belastningene på Krødsherad Kommunes økonomi de siste årene innebærer at den kostnadsrammen på maks 155 MNOK vil virke alvorlig inn på

Krødsherad kommune
kommunens økonomi og muligheter at det vil gå ut over tjenestetilbudet på alle sektorer.

Erfaringstall som er innhentet viser at nye skolebygg siste årene ligger på kostnad pr m² på mellom kr 30.000 og opp til ca kr 50.000 – avhengig av byggemåte, andel spesialrom etc. Beregningene i forprosjektet for 2 skoler i Krødsherad ligger nå på vel 180 MNOK – som igjen betyr en pris på 35.000 kr /m². Entreprenørmarkedet kan gi muligheter for anbud som ligger lavere enn kalkylene – men ser en på erfaringstallene for nye skoler –og da en ny skole med alt inklusive – mener vi at sannsynligheten for betydelig rimeligere anbud er begrenset. I tillegg vil en skole gi betydelige besparelser driftsmessig i forhold til 2 skoler.

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Det prosjekteres en ny samlet skole i Krødsherad med beliggenhet på Noresund og med sikte på byggestart så raskt det er mulig. Dette innebærer at Noresund Skole og Krødsherad Kommunehus må rives for å få plass til den nye skolen og med tilpasning til svømmehallen og garderober og de deler av eksisterende bygningsmasse som kan benyttes videre. Det utarbeides skisser og kalkyler for nødvendig ombygging og tilrettelegging for flytting av Krødsherad Kommune sin administrasjon til ungdomsskolelokalene på Krøderen eller alternativt til Lensmannsgården i Noresund med eventuelt nødvendig tilbygg. Andre plasseringer i Noresund Sentrum kan vurderes.
2. Kommunen opprettholder støtten/bidraget til Krødsheradhallen.
Det utvikles aktivitets- SFO på Krøderen.
Krøderen Samfunnshus blir stående som kommunens storstue inntil eventuelt Krødsheradhallen blir bygget ut til å overta denne funksjonen.

Andreas Kagiavas Torp (H) fremmet følgende forslag på vegne av Høyre:

1. Vedtak i Kommunestyresak 6/20 og 27/20 reverseres.
2. Kommunestyret bestiller en utredning av etablering av en ny felles 1-10-skole i Krødsherad. Dette inkluderer økonomiske, sosiale og pedagogisk-faglige konsekvenser, samt at et foretrukket stedsvalg skal belyses. Med dette menes økonomiske, sosiale og pedagogisk-faglige konsekvenser ved plassering av 1 ny skole på hhv Noresund eller Krøderen. Forslag til midlertidig løsning under byggeperiode skal også belyses. Utredningen skal inneholde positive og negative konsekvenser for begge alternativer.
3. Videre skal utredningen inneholde ett skolebygg, men med utvidede samfunnsnyttige funksjoner. Eksempler på samfunnsnyttige funksjoner er bibliotek/skolebibliotek, ungdomsklubb, sal/hall for kantine, kultur- og scenearrangement, med kort avstand til mat- og helse-klasserom og musikkrom.

Krødsherad kommune

4. Det nedsettes et arbeidsutvalg bestående av kommunedirektør, teknisk sjef, oppvekstsjef, fagforeninger og rektorene ved begge skoler.
5. Formannskapet er styringsgruppe.

Gøril Ødegård (H) stilte habilitetsspørsmål overfor Lars Erik Raaen (BL) etter forvaltningslovens §6. Kommunestyret erklærte Raaen habil i saken.

Det ble først utført en prøvevotering før den avgjørende voteringen.

Ett enstemmig kommunestyre besluttet at alle tre alternativene skulle settes opp mot hverandre.

Avstemmingen ble foretatt i følgende rekkefølge:

1. Kommunedirektørens innstilling, som fikk 3 stemmer
2. Forslaget fremmet av Torp (H) på vegne av Høyre, som fikk 5 stemmer
3. Forslaget fremmet av Glesne (BL) på vegne av bygdelista, som fikk 9 stemmer

Vedtak:

1. Det prosjekteres en ny samlet skole i Krødsherad med beliggenhet på Noresund og med sikte på byggestart så raskt det er mulig. Dette innebærer at Noresund Skole og Krødsherad Kommunehus må rives for å få plass til den nye skolen og med tilpasning til svømmehallen og garderober og de deler av eksisterende bygningsmasse som kan benyttes videre. Det utarbeides skisser og kalkyler for nødvendig ombygging og tilrettelegging for flytting av Krødsherad Kommune sin administrasjon til ungdomsskolelokalene på Krøderen eller alternativt til Lensmannsgården i Noresund med eventuelt nødvendig tilbygg. Andre plasseringer i Noresund Sentrum kan vurderes.
2. Kommunen opprettholder støtten/bidraget til Krødsheradhallen.
Det utvikles aktivitets- SFO på Krøderen.
Krøderen Samfunnshus blir stående som kommunens storstue inntil eventuelt Krødsheradhallen blir bygget ut til å overta denne funksjonen.